

KONSOLIDEERITUD MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2013

aruandeaasta lõpp: 31.12.2013

ärinimi: AS Tavrida Electric Export

registrikood: 10715496

tänava/talu nimi, Visase 14
maja ja korteri number:

linn: Tallinn

maakond: Harju maakond

postsihtnumber: 11415

telefon: +372 6064757

faks: +372 6064759

e-posti aadress: bsa@tavrida.ee, btv@tavrida.ee

veebilehe aadress: www.tavrida.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	6
Konsolideeritud bilanss	6
Konsolideeritud kasumiaruanne	7
Konsolideeritud koondkasumiaruanne	8
Konsolideeritud rahavoogude aruanne	9
Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne	10
Raamatupidamise aastaaruande lisad	11
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	11
Lisa 2 Raha	14
Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed	14
Lisa 4 Nõuded ostjate vastu	15
Lisa 5 Varud	15
Lisa 6 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	15
Lisa 7 Tütarettevõtjate aktsiad ja osad	16
Lisa 8 Sidusettevõtjate aktsiad ja osad	16
Lisa 9 Muud nõuded	16
Lisa 10 Materiaalne põhivara	17
Lisa 11 Immateriaalne põhivara	18
Lisa 12 Kapitalirent	18
Lisa 13 Laenukohustused	19
Lisa 14 Võlad ja ettemaksed	20
Lisa 15 Võlad tarnijatele	20
Lisa 16 Võlad töövõtjatele	21
Lisa 17 Eraldised	21
Lisa 18 Tingimuslikud kohustused ja varad	21
Lisa 19 Sihtfinantseerimine	21
Lisa 20 Aktsiakapital	22
Lisa 21 Müügitulu	23
Lisa 22 Muud äritulud	24
Lisa 23 Kaubad, toore, materjal ja teenused	24
Lisa 24 Mitmesugused tegevuskulud	24
Lisa 25 Tööjõukulud	25
Lisa 26 Muud ärikulud	25
Lisa 27 Tulumaks	25
Lisa 28 Seotud osapooled	25
Lisa 29 Konsolideerimata bilanss	27
Lisa 30 Konsolideerimata kasumiaruanne	28
Lisa 31 Konsolideerimata rahavoogude aruanne	29
Lisa 32 Konsolideerimata omakapitali muutuste aruanne	30

Tegevusaruanne

Ülevaade olulistest sündmustest majandusaastal ning eeldatavatest arengusuundadest järgmisel

majandusaastal.

AS Tavrída Electric Export on ettevõtte, mis tegeleb elektriseadmete müügiga. AS Tavrída Electric Export kuulub Šveitsi kontserni Tavrída Electric Holding AG Group koosseisu. Tavrída Electric Holding AG on käibe poolest kolmas suurim vaakumlülitiite tootja maailmas.

2013. aastal jätkus AS-i Tavrída Electric Export traditsiooniline äritegevus ja eelmistel aastatel saavutatud turuosa kindlustamine. AS Tavrída Electric Export gruppi kuuluvad tütarettevõtte Poolas ning sidusettevõtte Rumeenias. 2014 aastal asutati oma tütarfirma Egiptuses.

Emaettevõtte AS Tavrída Electric Export vastutab kontserni ettevõtete vahelise koostöö koordineerimise, nõukogude ja juhatuste kaudu tütar- ja sidusettevõtete juhtimise, investeeringute planeerimise ja juhtimise ning arendus- ja laiendustegevuse eest. Emaettevõtte vastutusvaldkonda kuulub ka garantiiteenindus, tehnilise toe osutamine ning lõpptarbijate koolitus ja konsulteerimine. 2013. aasta lõpuks jäänud sidus- ja tütarettevõtete äritegevus toimub nende koduturgudel ning nende põhitegevusvaldkonnaks on elektriseadmete müük ja hooldus.

2013. aasta jooksul oli AS-i Tavrída Electric Export üheks eesmärgiks jätkata madala lisaväärtusega allhanke vähendamist kogu kontsernis ning kõrgema lisaväärtusega omatoodanguga asendamist. 2013. aastal suurenes jätkuvalt omatoodangu osakaal müügitulus. 2014 aastal toimus tootmistehhi laiendamine.

Regulaarselt tehakse toorainete ja materjalide tarnijate analüüsi, mille tulemusel suureneb toorainete ja materjalidega seotud kulude efektiivsus. AS Tavrída Electric Export soovib oma tegevusega vähendada oma toodangu kasutamisest tulenevaid keskkonnanriske. Selleks on ettevõttes juurutatud ISO14001:2004 standardile vastav keskkonnasüsteem. Vastavalt kvaliteedistandardite ISO9001:2000 ja ISO14001:2004 nõuetele toimuvad ettevõttes vähemalt kord aastas sise- ja välisaudidid. 2013 aasta audit oli edukalt läbiviidud DEKRA poolt.

Ettevõtte täiustab pidevalt oma teenust ja seeläbi aitab ka tütarettevõtetel ja klientidel tegutseda vastutustundliku äri põhimõtetest lähtuvalt. 2012. aastal võitis AS Tavrída Electric Export Keenias konkursi oma toodete tarnimiseks. Konkursi alusel jätkus 2013.a. tootmine ja tarnimine Keeniasse edasi.

Olulised keskkonna- ja sotsiaalsed mõjud

Aastast 2010 on Ida-Euroopa ja arengumaade majandus kasvanud ja sama trend jätkus ka 2013 aastal. Turunõudlus elektriseadmete järele sõltub avalikest hangetest, mis on oluliselt kasvanud kogu maailmas. Samas on säilinud suur surve toodangu hinnatasemele ning konkurents pidevalt tiheneb. Vaatamata tööjõu pakkumise suurenemisele möödunud aastatel, oli 2013. aastal firmal endiselt raske leida kvalifitseeritud töötajaid. Ettevõtte edaspidise arengu eeldusteks on kaasaegse tehnoloogia, piisava tootmisressursi ja kvalifitseeritud tööjõu olemasolu. Väga tähtis on tagada personali motiveeritus ja areng.

Valuutakursside ja intressimäärade muutumise risk

Valuutakursside ja intressimäärade muutumisega seonduvad riskid ei mõjutanud oluliselt AS Tavrída Electric Exporti tegevust. Vastavalt strateegilisele otsusele peetakse ostjatega arveldused eurodes, seega valuutariskid on praktiliselt olematud. Kõik kontsernisisised arveldused toimuvad ka eurodes.

Intressimäärade muutmise mõju ettevõtetele oli 2013. aastal ebaoluline, kuna kontserni finantskohustuste maht on väike.

Riskide juhtimine

Oma argitegevuses lähtub kontsern põhimõttest võtta põhjendatud ja kaalutud riske nii, et tehingu tulemusena oleks ettevõttele tagatud optimaalne tulu ja riski suhe ning negatiivsete sündmuste puhul oleks kaotus minimaalne. Vähendamaks tegevusest tulenevaid riske, kasutatakse lisaks muudele meetmetele ka varade kindlustamist. AS Tavrída Electric Export kogu materiaalne põhivara on kindlustatud. Lisaks on kindlustatud ka äritegevusega seotud tootevastutus- ja personaliriskid.

Krediidirisk, mis seisneb klientide või tehingupartnerite omapoolsete kohustuste täitmata jätmises, on mõeldukas, kuna suur osakaal tehingutest toimub kontsernisiselt. Krediidiriski vältimiseks uuritakse enne tehingu sõlmimist kontsernivälise kliendi tausta ja maksevõimet. Uute klientide koostöö toimub ettemaksusüsteemi alusel või avatakse akreditiiv. Pidevalt jälgitakse maksedistsipliini.

Likviidsusrisk, mis seisneb kontserni raskustes oma vajalikke kulusid ja investeeringuid katta rahavoo puudujäägi tõttu, maandatakse erinevate finantsinstrumentidega, nagu laenud ja kapitalirent. Vaatamata maailmamajanduse krediidikriisile võimaldab pikaajaline koostöö krediidasutusega ja usaldusväärne maine kasutada nimetatud finantsinstrumente esimesel vajadusel.

Tooraineriskide haldamiseks on sõlmitud pikaajalised lepingud suuremate tarnijatega. Parima hinna saamiseks teevad kontserni ettevõtted ühiseid hankeid. Regulaarselt viiakse läbi tarnijate hindamisprotseduure, mille raames tehakse ostuhindade analüüs ja määratakse analoogne tooraine alternatiivseid tarnijaid.

Personaliga seotud riskid on kontserni juhtkonna hinnangul seotud eelkõige kvalifitseeritud personali nappusega. Kontsern vajab kindla erialase väljaõppega inimesi, mille tõttu toimub pidev personaliotsing. Olemasolevate spetsialistide motiveerimine toimub läbi pideva ettevõttesise koolitustegevuse ja rahalise hüvitamise. Personali geograafilise paiknemisega seotud riskid kannavad välismaal asuvad tütarettevõtted. Nad tegelevad personaliküsimustega iseseisvalt.

Tulud, kulud ja kasum

2013.a. oli ettevõtte konsolideeritud realiseerimise käive 11 882 tuhat eurot, jätkus stabiilne majandus seis, aga müügitulu oli 17% võrra väiksem võrreldes eelmise aastaga (2012:14 325 tuhat eurot). Müügitulust moodustas 100,0% toodangu müük. 2013.a. moodustas kontsernis müügitulust 53,7% eksport. Võrreldes 2012. aastaga müük Eestis suurenes 6,5 korda. Üheks ettevõtte eesmärgiks on suurendada müüki Eestis. Oluliselt suurenes müük Rumeenia ja Omaani turgudel ehk 2,0 ja 3,4 korda vastavalt.

2014. aastal on kavandatud jätkata tööd elektriseadmete müügi alal. Eeldatakse, et müügimaht suureneb võrreldes 2013. aastaga 10% võrra. Jätkuv turu laiendamine Pärsia lahe riikides, aktiivne turundustegevuste läbiviimine ja uue testide läbinud toodangu juurutamine võib tuua tulevikus olulise müügimahtude kasvu.

Tavrida Electric Export AS kauba, materjali ja toorme kulud olid 8 626 tuhat eurot (2012.a.: 10 074 tuhat eurot), vähenes aastaga peaaegu 14% võrra. Kontserni 2013. aasta põhivarade kulum moodustas 151 tuhat eurot. Kontserni 2013. aasta konsolideeritud puhaskasum moodustas 740 tuhat eurot.

Investeeringud

Aruandeperioodil investeeriti materiaalsesse põhivarasse kokku 75 tuhat eurot. Põhilised investeeringud olid tehtud tootmishoone ehitamiseks ja tootmisseadmete soetamiseks.

2013. aastal algas tootmishoone laiendamine. Tootmistehhis on töökohti 20 inimesele. Hall on jagatud nelja ossa: lattide tootmise ala, KRU sektioonide kooste ala, KRU kassetelementide kooste ala, madalpinge seadmete ning mastivõimsuslülitite kooste ala. 2013.aastal viidi läbi planeeritud territooriumi korrastamine.

2012. aastal täiustati tootmistehhi madalpinge koosteliini ning osa koostest toodi allhankijatelt oma tootmistehasesse. 2013 aastaks planeeritud investeeringut summas 250 tuhat eurot alustati 2013 aastal ning selle tegemist jätkatakse 2014.aastal.

Jätkatakse investeerimist uue toodangu juurutamiseks. 2013.a. sai uus toodang sertifitseeritud (CESI poolt). Ettevõtte on pidevalt panustanud tootearendusse ja tootmisprotsessi efektiivsuse tõstmisesse ning planeerib ka edasi seda jätkata. 2014 aastal planeeritakse jätkata toodete sertifitseerimist.

Personal

Kontserni töötajate keskmine arv aruandeaastal oli 61 inimest, kellest 50 inimest töötas emaettevõttes ja 11 inimest tütarettevõtetes. 2013. aastal moodustasid ettevõtte tööjõukulud 1 652 tuhat eurot, kasvades aastaga 8%. Tööjõukulude kasvu põhjusteks on töötajate arvu suurenemine ja preemiade määramine tulemusliku töötegevuse eest aasta jooksul.

2013. aastal nõukogu liikmed nõukogu töö eest tasu ei ole saanud. Juhatuse liikmetele makstud bruto töötasu summa oli 139 tuhat eurot, vähenedes aastaga 34% võrra.

Eesmärgid järgmiseks majandusaastaks

AS Tavrida Electric Export põhieesmärgiks järgmisel majandusaastal on toodete täiustamise ning sortimendi laiendamise kaudu firma turupositsiooni säilitamine ja kindlustamine olemasolevatel turgudel.

Kontserni üldiseloostus

31.12.13.a. seisuga omab Tavrida Electric Holding AG 51% aktsiakapitalist.

31.12.13.a. seisuga kuuluvad Tavrida Electric Export AS-ile järgmised tütarettevõtted:

Tavrida Electric Polska Sp. z o.o., asukoht Tychy, Poola, asutatud 2006.a., osaluse määr 75%.

Tavrida Electric Export AS-ile kuuluvad järgmised sidusettevõtted:

S.C. Energobit Tavrida SRL, asukoht Cluj-Napoka, Rumeenia, asutatud 2004.a., osaluse määr 49%.

2012. aastal kaotati kontroll Usbekistanis asunud tütarettevõtte üle.

Ettevõtte dividendipoliitika

AS Tavrída Electric Export aktsiad ei ole vabalt kaubeldavad. Ettevõtte juhatus juhindub sellisest dividendipoliitikast, mis põhineb ettevõtte tulemi arengul, investeerimisvajadusel ja majandusliku sõltumatuse edendamisel. Sõltumata aasta tulemustest makstakse AS Tavrída Electric Export aktsionäridele välja kindel summa, mis moodustab majandusaasta kasumist umbes 9-12%

Eesti keeles	Inglise keeles	2013	2012
Maksevõime üldine tase	Current Ratio	2.4	2.3
Likviidsus	Quick Ratio	1,60	1.53
Varade tootlus	Total Assets Turnover	1.25	1.52
Põhivarade tootlus	Fixed Assets Turnover	6,43	7.87
Varude ringlusrvælde (päevades)	Inventory Turnover	106,42	90.2
Omakapitali kordaja	Equity Multiplier	0,66	0.64
Tegevustulukus	Profit Margin	0,06	0.07
Varade tulukus	ROA	0,08	0.11
Omakapitali tulukus	ROE	0,12	0.18

Majandustegevuse iseloomustamiseks on välja toodud klassikalised suhtarvud.

Maksevõime üldine tase = käibevara/lühiajalised kohustused

Likviidsus = raha + nõuded / lühiajalised kohustused

Varade tootlus = müügitulu / koguvara

Põhivarade tootlus = müügitulu / põhivara

Varude ringlusrvælde päevades = varud / (kauba ja teenuste kulu/360)

Omakapitali kordaja = omakapital / varad kokku

Tegevustulukus = aruandeaasta kasum/müügitulu

Varade tulukus = aruandeaasta kasum / koguvara

Omakapitali tulukus = aruandeaasta kasum / omakapital

Raamatupidamise aastaaruanne

Konsolideeritud bilanss

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2013	31.12.2012	Lisa nr
Varad			
Käibevara			
Raha	641	1 345	2
Nõuded ja ettemaksed	4 465	3 717	3
Varud	2 550	2 525	5
Kokku käibevara	7 656	7 587	
Põhivara			
Finantsinvesteeringud	279	177	8
Nõuded ja ettemaksed	13	9	3
Materiaalne põhivara	1 555	1 632	10
Immateriaalne põhivara	1	1	11
Kokku põhivara	1 848	1 819	
Kokku varad	9 504	9 406	
Kohustused ja omakapital			
Kohustused			
Lühiajalised kohustused			
Laenukohustused	35	17	13
Võlad ja ettemaksed	3 079	3 212	14
Eraldised	75	72	17
Kokku lühiajalised kohustused	3 189	3 301	
Pikaajalised kohustused			
Laenukohustused	41	55	13
Võlad ja ettemaksed	3	2	14
Kokku pikaajalised kohustused	44	57	
Kokku kohustused	3 233	3 358	
Omakapital			
Emaettevõtja aktsionäridele või osanikele kuuluv omakapital			
Aktiivkapital nimiväärtuses	30	30	20
Kohustuslik reservkapital	3	3	
Realiseerimata kursivahed	-65	-38	
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	5 543	4 963	
Aruandeaasta kasum (kahjum)	593	780	
Kokku emaettevõtja aktsionäridele või osanikele kuuluv omakapital	6 104	5 738	
Vähemusesalus	167	310	
Kokku omakapital	6 271	6 048	
Kokku kohustused ja omakapital	9 504	9 406	

Konsolideeritud kasumiaruanne

(tuhandetes eurodes)

	2013	2012	Lisa nr
Müügitulu	11 882	14 325	21
Muud äritulud	46	60	22
Kaubad, toore, materjal ja teenused	-8 626	-10 074	23
Mitmesugused tegevuskulud	-709	-1 240	24
Tööjõukulud	-1 652	-1 528	25
Põhivara kulum ja väärtuse langus	-151	-135	10
Muud ärikulud	0	-34	26
Kokku ärikasum (-kahjum)	790	1 374	
Kasum (kahjum) tütar- ja sidusettevõtjatelt	104	-38	8
Muud finantstulud ja -kulud	-13	-1	
Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist	881	1 335	
Tulumaks	-141	-270	27
Aruandeaasta kasum (kahjum)	740	1 065	
Emaettevõtja aktsionäri/osaniku osa kasumist (kahjumist)	593	780	
Vähemusosaluse osa kasumist (kahjumist)	147	285	

Konsolideeritud koondkasumiaruanne

(tuhandetes eurodes)

	2013	2012
Aruandeaasta kasum (kahjum)	740	1 065
Muu koondkasum (-kahjum):		
Realiseerimata kursivahed	-32	18
Kokku muu koondkasum (-kahjum)	-32	18
Kokku aruandeaasta koondkasum (-kahjum)	708	1 083
sh emaettevõtja aktsionäri/osaniku osa koondkasumist (-kahjumist)	566	787
sh vähemusosaluse osa koondkasumist (-kahjumist)	142	296

Konsolideeritud rahavoogude aruanne

(tuhandetes eurodes)

	2013	2012	Lisa nr
Rahavood äritegevusest			
Ärikasum (kahjum)	790	1 374	
Korrigeerimised			
Põhivara kulum ja väärtuse langus	151	135	10
Muud korrigeerimised	-9	43	
Kokku korrigeerimised	142	178	
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-837	-498	
Varude muutus	-25	99	
Äritegevusega seotud kohustuste ja ettemaksete muutus	-136	-624	
Makstud intressid	-2	-4	
Makstud ettevõtte tulumaks	-138	-244	
Laekumised sihtfinantseerimisest	62	0	19
Kokku rahavood äritegevusest	-144	281	
Rahavood investeerimistegevusest			
Tasutud materiaalse ja immateriaalse põhivara soetamisel	-75	-163	10
Laekunud materiaalse ja immateriaalse põhivara müügist	0	3	10
Antud laenude tagasimaksed	37	23	
Laekunud intressid	15	12	
Laekunud dividendid	0	66	
Kokku rahavood investeerimistegevusest	-23	-59	
Rahavood finantseerimistegevusest			
Saadud laenud	19	0	
Saadud laenude tagasimaksed	-1	-90	
Kapitalirendi põhiosa tagasimaksed	-14	-29	
Makstud dividendid	-485	-124	
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	-481	-243	
Kokku rahavood	-648	-21	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	1 345	1 319	2
Raha ja raha ekvivalentide muutus	-648	-21	
Valuutakursside muutuste mõju	-56	47	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	641	1 345	2

Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne

(tuhandetes eurodes)

						Kokku
	Emaettevõtja aktsionäridele või osanikele kuuluv omakapital				Vähemusosalus	
	Aktiakapital nimiväärtuses	Kohustuslik reservkapital	Realiseerimata kursivahed	Jaotamata kasum (kahjum)		
31.12.2011	30	3	-45	4 967	138	5 093
Aruandeaasta kasum (kahjum)	0	0	0	780	285	1 065
Makstud dividendid	0	0	0	0	-124	-124
Muud muutused omakapitalis	0	0	7	-4	11	14
31.12.2012	30	3	-38	5 743	310	6 048
Aruandeaasta kasum (kahjum)	0	0	-27	593	142	708
Makstud dividendid	0	0	0	-200	-285	-485
31.12.2013	30	3	-65	6 136	167	6 271

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

AS Tavrida Electric Export 2013. aasta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti hea raamatupidamistavaga, mis tugineb rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuse ja aruandluse põhimõtetele. Hea raamatupidamistava põhinõuded on kehtestatud Eesti Vabariigi Raamatupidamise seadusega ning seda täiendavad Raamatupidamise Toimkonna poolt väljaantavad juhendid. AS Tavrida Electric Export kasumiaruanne on koostatud EV Raamatupidamise seaduse lisas 2 toodud kasumiaruande skeemi nr. 1 alusel

Konsolideeritud aruande koostamine

Konsolideerimise põhimõtted

Konsolideeritud aruandes on rida-realt konsolideeritud kõigi emaettevõtja kontrolli all olevate tütarettevõtjate (välja arvatud edasimüügi eesmärgil omandatud tütarettevõtjad) finantsnäitajad. Elimineeritud on kõik kontsernisisised nõuded ja kohustused, kontserni ettevõtete vahelised tehingud ning nende tulemusena tekkinud realiseerimata kasumid ja kahjumid. Vähemusosa emaettevõtja kontrolli all olevate ettevõtjate tulemused ja omakapitalis on konsolideeritud bilansis kajastatud omakapitali koosseisus eraldi emaettevõtte omanikele kuuluvast omakapitalist ning konsolideeritud kasumiaruandes eraldi kirjel.

2013.a. konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad AS Tavrida Electric Export (emettevõtja) ning tema tütarettevõtja Tavrida Electric Polska Sp. z o.o (Poolas) finantsnäitajad.

Vajadusel on tütarettevõtjate arvestuspõhimõtteid muudetud vastavaks kontserni arvestuspõhimõtetele. Välismaiste majandusüksuste tulude ja kulude ümberarvestamisel välisvaluutast (arvestusvaluuta) eurodesse kasutatakse nende perioodi kaalutud keskmist kurssi.

Välisvaluutas fikseeritud tütarettevõtja varad ja kohustused hinnatakse ümber eurodesse bilansipäeval kehtinud Euroopa Keskpanka kursi alusel. Omakapitali komponendid kajastakse lähtudes tehingu kuupäeval kehtinud kursist või perioodi keskmise kurssi alusel.

Emaettevõtja konsolideerimata aruannetes, mis on esitatud konsolideeritud aastaaruande lisades, kajastatakse investeeringuid tütar- ja sidusettevõtjatesse soetusmaksumuses (miinus vajadusel allahindlused).

Tütarettevõtjad

Tütarettevõtjateks loetakse ettevõtet, mille üle emaettevõtjal on kontroll. Tütarettevõtjat loetakse emaettevõtja kontrolli all olevaks, kui emaettevõtja omab kas otseselt või kaudselt üle 50% tütarettevõtja hääleõiguslikest aktsiastest või osadest või on muul moel võimeline kontrollima tütarettevõtja tegevus- ja finantspoliitikat.

Kui emaettevõtja omandas või loovutas perioodi jooksul ettevõtja üle kontrolli, on vastav tütarettevõtja konsolideeritud alates selle omandamise kuupäevast kuni müügikuupäevani.

Tütarettevõtja soetamist kajastatakse ostumeetodil (välja arvatud ühise kontrolli all toimuvad äriühendused, mida kajastatakse korrigeeritud ostumeetodil). Vastavalt ostumeetodile võetakse omandatud tütarettevõtja varad, kohustused ja tingimuslikud kohustused (s.o omandatud netovara) arvele nende õiglases väärtuses ning omandatud osaluse soetusmaksumuse ja omandatud netovara õiglase väärtuse vahe kajastatakse positiivse või negatiivse firmaväärtusena.

Sidusettevõtjad

Sidusettevõtja on ettevõtte, mille üle kontsern omab olulist mõju, kuid mida ta ei kontrolli. Üldjuhul eeldatakse olulise mõju olemasolu juhul, kui kontsern omab ettevõttes 20% kuni 50% hääleõiguslikest aktsiastest või osadest.

Investeeringud sidusettevõtjatesse kajastatakse kontserni bilansis kapitaliosaluse meetodil. Selle meetodi kohaselt võetakse investeering algsest arvele tema soetusmaksumuses, mida korrigeeritakse järgmistel perioodidel investori osalusega muutustes investeeringuobjekti omakapitalis (nii muutused sidusettevõtja kasumis/kahjumis kui muudel omakapitali kirjetel), omandamisel tekkinud firmaväärtuse kulumi ja võimalike allahindlustega ning omandamisel tekkinud negatiivse firmaväärtuse tuluna ajastamisega.

Omavahelistes tehingutes tekkinud realiseerumata kasumid elimineeritakse vastavalt ettevõtja osaluse suurusele. Realiseerimata kahjumid elimineeritakse samuti, välja arvatud juhul, kui kahjumi põhjuseks on vara väärtuse langus.

Juhul kui ettevõtte osalus kapitaliosaluse meetodil kajastatava sidusettevõtja kahjumis on võrdne või ületab sidusettevõtte bilansilist väärtust, vähendatakse investeeringu bilansilist väärtust nullini ning edasisi kahjumeid kajastatakse bilansiväliselt. Juhul kui ettevõtte on garanteerinud või kohustatud rahuldama sidusettevõtja kohustusi, kajastatakse bilansis nii vastavat kohustust kui kapitaliosaluse meetodi kahjumit.

Osalist omandatud sidusettevõtja varades ja kohustustes ning omandamisel tekkinud firmaväärtust kajastatakse bilansis netosummana real „Sidusettevõtjate aktsiad või osad“.

Raha

Raha ning raha ekvivalentidena kajastatakse raha kassas ja pangas arvelduskontodel (välja arvatud arvelduskrediit), nõudmiseni hoiuseid, lühiajalisi pangadeposiite ja rahaturufondi osakuid. Arvelduskrediiti kajastatakse bilansis lühiajaliste laenukohustuste koosseisus. Rahavoogude aruandes kajastatakse rahavoogusid äritegevusest kaudsel meetodil. Investeeringis- ja finantseerimistegevusest tulenevaid rahavoogusid kajastatakse otsemeetodil.

Nõuded ja ettemaksed

Nõuded ostjate vastu

Nõuetena ostjate vastu kajastatakse ettevõtte tavapärase äritegevuse käigus tekkinud lühiajalisi nõudeid. Nõudeid ostjate vastu kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses (s.o nominaalväärtus miinus vajadusel tehtavad allahindlused). Individuaalselt oluliste nõuete väärtuse langust (st. vajadust allahindluseks) hinnatakse iga ostja kohta eraldi, lähtudes eeldatavasti tulevikus laekuvate summade nüüdisväärtusest. Selliste nõuete puhul, mis ei ole individuaalselt olulised ja mille suhtes ei ole otseselt teada, et nende väärtus oleks langenud, hinnatakse väärtuse langust kogumina, arvestades eelmiste aastate kogemust laekumata jäänud nõuete osas. Varem alla hinnatud ebatõenäoliste nõuete laekumist kajastatakse ebatõenäoliselt laekuvate nõuete kulu vähendamisenä.

Varud

Varud võetakse arvele nende soetusmaksumuses, mis koosneb ostukuludest, tootmiskuludest ja muudest otsestest kulutustest, mis on vajalikud varude viimiseks nende olemasolevasse asukohta ja seisundisse.

Varude kuludes kajastamisel ja varude bilansilise väärtuse arvutamisel kaalutud keskmise soetusmaksumuse meetodit. Varud hinnatakse bilansis lähtudes sellest, kumb on madalam, kas nende soetusmaksumus või neto realiseerimismaksumus. Materjale ja lõpetamata toodangut hinnatakse alla juhul, kui nendest valmistatavate valmistoode hinnanguline soetusmaksumus ületab samade valmistoode neto realiseerimismaksumuse.

Varude hindamisel neto realiseerimismaksumusse kajastatakse allahindlusest tulenevad kulud allahindluse perioodil kasumiaruande kirjel Kaubad, materjal ja teenused.

Materiaalne ja immateriaalne põhivara**Materiaalse põhivara**

Materiaalse põhivara kajastamisel bilansis on selle soetusmaksumusest maha arvatud akumulieeritud kulum ja vara väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Olulisuse printsiibist lähtudes kajastatakse põhivarana need varaobjektid, mille soetusmaksumus ületab 639 eurot ja mille kasulik eluiga on üle ühe aasta. Madalama soetusmaksumusega või lühema kasuliku elueaga varaobjektid kantakse kasutusse võtmisel kuluks ning nende üle peetakse arvestust bilansiväliselt.

Juhul, kui materiaalse põhivara objekt koosneb üksteisest eristatavatest olulistest komponentidest, millel on erinevad kasulikud eluead, võetakse need komponendid raamatupidamises arvele eraldi varaobjektidena, määrates neile eraldi amortisatsiooninormid vastavalt komponentide kasulikule elueale.

Ettevõtte kasutab materiaalse põhivara amortiseerimisel lineaarset meetodit.

Materiaalse põhivara objekti spetsiifika tõttu võib selle kasulik eluiga erineda muu sarnase grupi omast. Sellisel juhul vaadatakse seda eraldiseisvana ning määratakse talle sobiv amortisatsiooniperiood.

Materiaalsele põhivarale määratud amortisatsiooninormid vaadatakse üle, kui on ilmnenud asjaolusid, mis võivad oluliselt muuta põhivara või põhivaragrupi kasulikkust eluiga. Hinnangute muutuste mõju kajastub aruandeperioodis ja järgnevatel perioodides.

Kui vara lõppväärtus ületab tema bilansilist jääkmaksumust, lõpetatakse vara amortiseerimine; amortiseerimist alustatakse uuesti hetkest, mil vara lõppväärtus on langenud alla tema bilansilise jääkmaksumuse.

Kui materiaalse põhivara objektile on tehtud selliseid kulutusi, mis vastavad materiaalse põhivara mõistele, siis need kulutused lisatakse põhivara objekti soetusmaksumusele. Jooksva hoolduse ja remondiga kaasnevad kulutused kajastatakse aruandeperioodi kuludes.

Kui materiaalse põhivara objektile vahetatakse välja mõni oluline komponent, lisatakse uue komponendi soetusmaksumus objekti soetusmaksumusele, eeldusel, et see vastab materiaalse põhivara mõistele. Asendatav komponent kantakse bilansist maha.

Kui asendatava komponendi soetusmaksumus ei ole teada, hinnatakse maha kantavat maksumust lähtudes asendamise hetke soetusmaksumusest, arvestades maha hinnangulise kulum.

Immateriaalne põhivara

Immateriaalne põhivara võetakse arvele ja kajastatakse bilansis lähtudes samadest põhimõtetest, mida rakendatakse materiaalsetele põhivaradele. Immateriaalse põhivara amortiseerimisel kasutatakse lineaarset meetodit.

Põhivara arvelevõtmise alampiir 639**Kasulik eluiga põhivara gruppide lõikes (aastates)**

Põhivara grupi nimi	Kasulik eluiga
Maa	ei amortiseerita
Ehitised ja rajatised	10-20 aastat
Seadmed	4-6 aastat
Sõidukid	3-4 aastat
Muu inventar	2-3 aastat
Immateriaalne põhivara	4-20 aastat

Rendid

Kapitalirendiks loetakse rendisuhet, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Ülejäänud rendilepinguid käsitletakse kasutusrendina.

Ettevõtte kui rentnik

Kapitalirendi alusel renditud vara kajastatakse bilansis vara ja kohustusena renditud vara õiglase väärtuse summas. Makstavad rendimaksud jagatakse finantskuluks ja kohustuse vähendamiseks. Finantskulud kajastatakse rendiperioodi jooksul.

Kasutusrendi maksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt kuluna

Finantskohustused

Kõik finantskohustused (võlad hankijatele, võetud laenud, viitvõlad, väljastatud võlakirjad ning muud lühi- ja pikaajalised võlakohustused) võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis sisaldab ka kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulutusi. Edasine kajastamine toimub korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil (v.a edasimüügi eesmärgil soetatud finantskohustused ning negatiivse õiglase väärtusega tuletisinstrumendid, mida kajastatakse nende õiglasest väärtusest).

Lühiajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustusi kajastatakse bilansis maksmisele kuuluvas summas. Pikaajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamiseks võetakse nad algselt arvele saadud tasu õiglasest väärtusest (millest on maha arvatud tehingukulutused), arvestades järgnevatel perioodidel kohustustelt intressikulu kasutades sisemise intressimäära meetodit.

Finantskohustus liigitatakse lühiajaliseks, kui selle tasumise tähtaeg on kaheteist kuu jooksul alates bilansikuupäevast; või ettevõtte pole tingimusteta õigust kohustise tasumist edasi lükata rohkem kui 12 kuud pärast bilansikuupäeva. Laenukohustusi, mille tagasimakse tähtaeg on 12 kuu jooksul bilansipäevast, kuid mis refinantseeritakse pikaajaliseks pärast bilansipäeva, kuid enne aastaaruande kinnitamist, kajastatakse lühiajalistena. Samuti kajastatakse lühiajalistena laenukohustusi, mida laenuandjal oli õigus bilansipäeval tagasi kutsuda laenulepingus sätestatud tingimuste rikkumise tõttu.

Eraldised ja tingimuslikud kohustused

Ettevõtte moodustab eraldisi nende kohustuste osas, mille realiseerumise aeg või summa pole kindlad. Eraldise suuruse ja realiseerumisaaja määramisel tuginetakse juhtkonna või vastava ala ekspertide hinnangutele.

Eraldis kajastatakse juhul kui ettevõtte on enne bilansipäeva tekkinud juriidiline või tegevusest tingitud kohustus, eraldise realiseerumine ressursside väljamineku näol on tõenäoline (üle 50%) ning eraldise suurus on usaldusväärselt määratav.

Eraldise realiseerumisega kaasnevaid kulutusi hinnatakse bilansipäeva seisuga ning eraldise suurust hinnatakse uuesti igal bilansipäeval.

Juhul kui eraldis realiseerub tõenäoliselt rohkem kui ühe aasta pärast, kajastatakse seda diskonteeritud nüüdisväärtuses.

Diskonteerimisel võetakse aluseks sarnaste kohustuste suhtes turul valitsev intressimäär.

Kohustuslik reservkapital

Vastavalt äriseadustikule on moodustatud kohustuslik reservkapital. Reservkapital moodustatakse iga-aastastest puhaskasumi eraldistest. Igal majandusaastal tuleb reservkapitali kanda vähemalt 1/20 puhaskasumist, kuni reservkapital moodustab 1/10 aktsiakapitalist. Reservkapitali võib kasutada kahjumi katmiseks, samuti aktsiakapitali suurendamiseks. Reservkapitalist ei või teha väljamakseid aktsionäridele.

Tulud

Tulu kaupade müügist kajastatakse siis, kui olulised omandiga seonduvad riskid ja hüved on läinud üle ostjale ning müügitulu ja tehinguga seotud kulutusi on võimalik usaldusväärselt mõõta.

Tulu teenuste müügist kajastatakse lähtudes valmidusastme meetodist, teenuse osutamisest saadavad tulud ja kasum kajastatakse proportsionaalselt samades perioodides nagu teenuse osutamisega kaasnevad kulutused.

Intressitulu kajastatakse lähtudes vara sisemisest intressimäärast. Dividenditulu kajastatakse vastava nõudeõiguse tekkimisel.

Maksustamine

Ettevõtte tulumaks

Kehtiva tulumaksuseaduse kohaselt maksustatakse Eestis dividende määraga 21/79 netodividendina väljamakstud summast.

Dividendidelt arvestatud ettevõtte tulumaks kajastatakse tulumaksukuluna dividendide väljakuulutamise perioodi kasumiaruandes, sõltumata sellest, millise perioodi eest need on välja kuulutatud või millal dividendid välja makstakse. Maksimaalne võimalik tulumaksukohustuse summa, mis võiks kaasneda dividendide väljamaksmisega, on ära toodud aastaaruande lisades.

Tütarettevõttes maksustati ettevõtte 2013 ja 2012. a aasta kasumid järgnevate tulumaksu maksumäärade alusel:

Poolas - 19%

Seotud osapooled

Ettevõtte loeb osapooli seotuks juhul, kui üks osapool omab kas kontrolli teise osapoole üle või olulist mõju teise osapoole ärilistele otsustele. Seotud osapooled on:

- Emaettevõtte (ning emettevõtte omanikud);
- Sidusettevõtted;
- Teised samasse konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtted;
- Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikutest omanikud, välja arvatud juhul, kui antud isikutel puudub võimalus avaldada olulist mõju ettevõtte ärilistele otsustele. Lisaks on seotud osapoolteks eelnevalt kirjeldatud isikute lähisugulased ja nendega seotud ettevõtted.

Lisa 2 Raha

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2013	31.12.2012
Sularaha kassas	6	11
Arvelduskontod	498	1 197
Tähtajalised hoiused	125	125
Muud	12	12
Kokku raha	641	1 345

Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2013	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	
Nõuded ostjate vastu	4 317	4 317		4
Ostjatelt laekumata arved	4 317	4 317		
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded	0	0		
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	44	44		6
Muud nõuded	71	71		9
Laenunõuded	0	0		
Viitlaekumised	71	71		
Ettemaksed	46	33	13	
Tulevaste perioodide kulud	6	6		
Muud makstud ettemaksed	40	27	13	
Kokku nõuded ja ettemaksed	4 478	4 465	13	

	31.12.2012	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	
Nõuded ostjate vastu	3 390	3 390	0	4
Ostjatelt laekumata arved	3 437	3 437	0	
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded	-47	-47	0	
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	216	216	0	6
Muud nõuded	89	89	0	9
Laenunõuded	37	37	0	
Viitlaekumised	52	52	0	
Ettemaksed	31	22	9	
Tulevaste perioodide kulud	4	4	0	
Muud makstud ettemaksed	27	18	9	
Kokku nõuded ja ettemaksed	3 726	3 717	9	

Lisa 4 Nõuded ostjate vastu

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2013	31.12.2012	Lisa nr
Ostjatelt laekumata arved	4 318	3 437	
Ostjatelt laekumata arved	3 920	3 281	
Nõuded sidusettevõtete vastu	398	156	28
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded	0	-47	
Kokku nõuded ostjate vastu	4 318	3 390	
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded			
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded perioodi alguses	-47	0	
Ebatõenäoliselt laekuvaks tunnistatud nõuded	0	-47	
Lootusetuks tunnistatud nõuded	47	0	
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded perioodi lõpuks	0	-47	

Lisa 5 Varud

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2013	31.12.2012
Tooraine ja materjal	779	842
Lõpetamata toodang	158	84
Valmistoodang	295	121
Müügiks ostetud kaubad	1 264	1 384
Ettemaksed varude eest	54	94
Kokku varud	2 550	2 525

Lisa 6 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2013		31.12.2012	
	Ettemaks	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg
Ettevõtte tulumaks	0	52	0	46
Käibemaks	23	219	0	169
Üksikisiku tulumaks	0	25	0	23
Sotsiaalmaks	0	65	0	56
Kohustuslik kogumispension	0	2	0	1
Töötuskindlustusmaksed	0	3	0	5
Muud maksude ettemaksed ja maksuvõlad			64	0
Ettemaksukonto jääk	21		152	
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	44	366	216	300

Lisa 7 Tütarettevõtjate aktsiad ja osad

(tuhandetes eurodes)

Tütarettevõtjate aktsiad ja osad, üldine informatsioon					
Tütarettevõtja registrikood	Tütarettevõtja nimetus	Asukohamaa	Põhitegevusala	Osaluse määr (%)	
				31.12.2012	31.12.2013
0000247620	Tavrida Electric Polska sp.z o.o.	Poola	Elektriseadmete hulgimüük	75	75

Lisa 8 Sidusettevõtjate aktsiad ja osad

(tuhandetes eurodes)

Sidusettevõtjate aktsiad ja osad, üldine informatsioon					
Sidusettevõtja registrikood	Sidusettevõtja nimetus	Asukohamaa	Põhitegevusala	Osaluse määr (%)	
				31.12.2012	31.12.2013
J12/2200/09.06.2004	S.C. Energobit Tavrida S.R.L.	Rumeenia	Elektriseadmete hulgimüük	49	49

Sidusettevõtjate aktsiad ja osad, detailne informatsioon				
Sidusettevõtja nimetus	31.12.2012	Kasum(kahjum) kapitaliosaluse meetodil	Muud muutused	31.12.2013
S.C. Energobit Tavrida S.R.L	177	104	-2	279
Kokku	177	104	-2	279

Lisa 9 Muud nõuded

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2013	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg	Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta				
Laenunõuded	0	0						
Laen töötajale	0	0						
Viitlaekumised	71	71						
Kokku muud nõuded	71	71						
	31.12.2012	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg	Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta				
Laenunõuded	37	37	0					
Laen töötajale	33	33	0		3	EUR	31.03.13	
Laen töötajale	4	4	0		3,75	EUR	20.09.13	
Viitlaekumised	52	52	0					19
Kokku muud nõuded	89	89	0					

Lisa 10 Materiaalne põhivara

(tuhandetes eurodes)

										Kokku
	Maa	Ehitised	Transpordi- vahendid	Muud masinad ja seadmed	Masinad ja seadmed	Muu materiaalne põhivara	Lõpetamata projektid	Ettemaksed	Lõpetamata projektid ja ettemaksed	
31.12.2011										
Soetusmaksumus	209	882	106	109	215	84		463	463	1 853
Akumuleeritud kulum	0	-141	-73	-52	-125	-55		0	0	-321
Jääkmaksumus	209	741	33	57	90	29		463	463	1 532
Ostud ja parendused	0	0	98	65	163	25		49	49	237
Uute ehitiste ost, uusehitus, parendused								49	49	49
Muud ostud ja parendused			98	65	163	25		0	0	188
Amortisatsioonikulu	0	-51	-25	-31	-56	-27		0	0	-134
Ümberklassifitseerimised	0	486	0	0	0	0		-486	-486	0
Ümberklassifitseerimine ettemaksetest	0	486	0	0	0	0		-486	-486	0
Muud muutused				-4	-4	1				-3
31.12.2012										
Soetusmaksumus	209	1 357	156	170	326	109		26	26	2 027
Akumuleeritud kulum	0	-181	-50	-83	-133	-81		0	0	-395
Jääkmaksumus	209	1 176	106	87	193	28		26	26	1 632
Ostud ja parendused	0	0	0	6	6	19	41	9	50	75
Uute ehitiste ost, uusehitus, parendused							41	0	41	41
Muud ostud ja parendused			0	6	6	19	0	9	9	34
Amortisatsioonikulu		-58	0	-65	-65	-28	0	0	0	-151
Ümberklassifitseerimised	9	26	-106	77	-29	29	0	-35	-35	0
Ümberklassifitseerimine ettemaksetest	9	26	0	0	0	0	0	-35	-35	0
Ümberklassifitseerimine varudega			-106	77	-29	29				
Muud muutused	0	0	0	-1	-1	0	0	0	0	-1
31.12.2013										
Soetusmaksumus	218	1 383	0	261	261	185	41	0	41	2 088
Akumuleeritud kulum	0	-239	0	-157	-157	-137	0	0	0	-533
Jääkmaksumus	218	1 144	0	104	104	48	41	0	41	1 555

Müüdud materiaalne põhivara müügihinna

	2013	2012
Masinad ja seadmed	0	3
Transpordivahendid	0	3
Kokku	0	3

Lisa 11 Immateriaalne põhivara

(tuhandetes eurodes)

	Kontsessioonid, patendid, litsentsid, kaubamärgid	Kokku
31.12.2011		
Soetusmaksumus	3	3
Akumuleeritud kulum	-1	-1
Jääkmaksumus	2	2
Amortisatsioonikulu	-1	-1
31.12.2012		
Soetusmaksumus	3	3
Akumuleeritud kulum	-2	-2
Jääkmaksumus	1	1
Amortisatsioonikulu	0	0
31.12.2013		
Soetusmaksumus	3	3
Akumuleeritud kulum	-2	-2
Jääkmaksumus	1	1

Lisa 12 Kapitalirent

(tuhandetes eurodes)

Aruandekohustuslane kui rentnik

	31.12.2013	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta			
Masinad ja seadmed	55	14	41		3.58%	EUR	2017
Kapitalirendikohustused kokku	55	14	41				
	31.12.2012	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta			
Masinad ja seadmed	69	14	55		3,58%	EUR	2017
Kapitalirendikohustused kokku	69	14	55				

Renditud varade bilansiline jääkmaksumus

	31.12.2013	31.12.2012
Masinad ja seadmed	65	87
Kokku	65	87

Lisa 13 Laenukohustused

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2013	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg	Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta				
Lühiajalised laenud								
kreditikaart	2	2			0%	EUR	16.01.2014	
laen	19	19			5.62%	PLN	31.12.2014	
Lühiajalised laenud kokku	21	21						
Kapitalirendikohustused kokku	55	14	41					12
Laenukohustused kokku	76	35	41					
	31.12.2012	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg	Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta				
Lühiajalised laenud								
Krediitkaart	3	3			0%	EUR	16.01.13	
Lühiajalised laenud kokku	3	3						
Kapitalirendikohustused kokku	69	14	55					12
Laenukohustused kokku	72	17	55					

Tagatiseks panditud varade bilansiline (jääk)maksumus

	31.12.2013	31.12.2012
Maa	145	145
Ehitised	524	331
Kokku	669	476

Lisa 14 Võlad ja ettemaksed

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2013	Jaotus jäarelejäanud tähtaja järgi			Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta	
Võlad tarnijatele	2 457	2 457			15
Võlad töövõtjatele	239	239			16
Maksuvõlad	366	366			6
Muud võlad	12	9	3		
Muud viitvõlad	12	9	3		
Saadud ettemaksed	8	8			
Muud saadud ettemaksed	8	8			
Kokku võlad ja ettemaksed	3 082	3 079	3		

	31.12.2012	Jaotus jäarelejäanud tähtaja järgi			Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta	
Võlad tarnijatele	2 593	2 593			15
Võlad töövõtjatele	263	263			16
Maksuvõlad	300	300			6
Muud võlad	17	15	2		
Muud viitvõlad	17	15	2		
Saadud ettemaksed	41	41			
Muud saadud ettemaksed	41	41			
Kokku võlad ja ettemaksed	3 214	3 212	2		

Lisa 15 Võlad tarnijatele

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2013	31.12.2012
Võlad teistele samasse konsolideerimisgruppi kuuluvatele ettevõtjatele	1 560	1 782
Võlad teistele tarnijatele	897	811
Kokku võlad tarnijatele	2 457	2 593

Lisa 16 Võlad töövõtjatele

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2013	31.12.2012
Töötasude kohustus	63	52
Puhkusetasude kohustus	86	73
Preemiad	90	138
Kokku võlad töövõtjatele	239	263

Lisa 17 Eraldised

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2011	Moodustamine/ korrigeerimine	31.12.2012
Garantiieraldis	56	16	72
Kokku eraldised	56	16	72
	31.12.2012	Moodustamine/ korrigeerimine	31.12.2013
Garantiieraldis	72	3	75
Kokku eraldised	72	3	75

Vastavalt sõlmitud müügilepingutele on ettevõtte kohustus tagada klientidele defektiga toodete tasuta väljavahetamine kuue kuu jooksul alates müügihetkest. Tuginedes varasematele kogemustele on juhatus hinnanud garantiieraldise suuruseks 31.12.2013 seisuga 75 tuhat euro (2012: 72 tuhat euro). Bilansis on kajastatud garantiieraldis summas 75 tuhat euro lühiajalise kohustusena.

Lisa 18 Tingimuslikud kohustused ja varad

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2013	31.12.2012
Tingimuslikud kohustused		
Võimalikud dividendid	4 847	4 537
Tulumaksukohustus võimalikelt dividendidelt	1 289	1 206
Kokku tingimuslikud kohustused	6 136	5 743

Lisa 19 Sihtfinantseerimine

(tuhandetes eurodes)

Varad bruto soetusmaksumuses

	31.12.2011	Saadud	Tulu	31.12.2012
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks				
Euroopa Liidu toetusfondidelt	0	0	52	52
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	0	0	52	52
Kokku sihtfinantseerimine	0	0	52	52
	31.12.2012	Saadud	Tulu	31.12.2013
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks				
Euroopa Liidu toetusfondidelt	52	-62	10	0
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	52	-62	10	0
Kokku sihtfinantseerimine	52	-62	10	0

Lisa 20 Aktsiakapital

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2013	31.12.2012
Aktsiakapital	30	30
Aktsiate arv (tk)	10	10
Aktsiate nimiväärtus	3	3

Lisa 21 Müügitulu

(tuhandetes eurodes)

	2013	2012
Müügitulu geograafiliste piirkondade lõikes		
Müük Euroopa Liidu riikidele		
Poola	4 555	7 568
Rumeenia	965	488
Eesti	945	144
Leedu	442	890
Läti	88	461
Soome	75	161
Itaalia	58	0
Saksamaa	11	0
Müük Euroopa Liidu riikidele, muud	8	5
Müük Euroopa Liidu riikidele, kokku	7 147	9 717
Müük väljapoole Euroopa Liidu riike		
Omaan	1 203	354
Egiptus	978	755
Kenya	737	0
Briti Neitsisaared	611	0
Mongoolia	462	1 243
Iraak	158	0
Jeemen	151	126
Venemaa	142	220
Saudi Araabia	79	433
Araabia Ühendemiraadid	71	0
Valgevene	63	208
Iraan	49	42
Maroko	14	18
Ukraina	7	34
Vietnam	7	79
Jordaania	0	312
Usbekistan	0	564
Serbia	0	200
Müük väljaspool Euroopa Liidu riike, muud	3	20
Müük väljapoole Euroopa Liidu riike, kokku	4 735	4 608
Kokku müügitulu	11 882	14 325
Müügitulu tegevusalade lõikes		
Elektrimaterjalide, -tarvikute ja -seadmete hulgimüük, sh kaablid	9 513	11 409
Elektrijaotusseadmete ja juhtaparatuuri tootmine	2 369	2 916
Kokku müügitulu	11 882	14 325

Lisa 22 Muud äritulud

(tuhandetes eurodes)

	2013	2012	Lisa nr
Kasum materiaalse põhivara müügist	0	3	
Tulu sihtfinantseerimisest	10	52	19
Kasum valuutakursi muutustest	10	0	
tulud taaskasutamisest	10	0	
Muud	16	5	
Kokku muud äritulud	46	60	

Lisa 23 Kaubad, toore, materjal ja teenused

(tuhandetes eurodes)

	2013	2012
Tooraine ja materjal	2 186	2 161
Müügi eesmärgil ostetud kaubad	6 214	7 672
Müügi eesmärgil ostetud teenused	32	41
Transpordikulud	0	75
Logistikakulud	71	49
Turundus- ja turustuskulud	0	52
Muud	123	24
Kokku kaubad, toore, materjal ja teenused	8 626	10 074

Lisa 24 Mitmesugused tegevuskulud

(tuhandetes eurodes)

	2013	2012
Üür ja rent	38	31
Energia	68	65
Elektrienergia	29	28
Kütus	39	37
Mitmesugused bürookulud	229	541
Uurimis- ja arengukulud	206	349
Lähetuskulud	107	163
Koolituskulud	10	0
Riiklikud ja kohalikud maksud	12	12
Kulu ebatõenäoliselt laekuvatest nõuetest	0	47
Transpordivahenditega seotud kulud	39	32
Kokku mitmesugused tegevuskulud	709	1 240

Lisa 25 Tööjõukulud

(tuhandetes eurodes)

	2013	2012
Palgakulu	1 316	1 202
Sotsiaalmaksud	336	326
Kokku tööjõukulud	1 652	1 528
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	61	58

Lisa 26 Muud ärikulud

(tuhandetes eurodes)

	2013	2012
Trahvid, viivised ja hüvitised	0	33
Muud	0	1
Kokku muud ärikulud	0	34

Lisa 27 Tulumaks

(tuhandetes eurodes)

Kontserni tulumaksukulu 2013. aastal oli 141 tuhat eurot (2012: 270 tuhat eurot), mis koosnes maksmisele kuuluvast tulumaksust summas 143 tuhat eurot (2012: 266 tuhat eurot) ja edasilükkunud tulumaksu tulust 2 tuhat eurot (2012: kulu 4 tuhat eurot).

Lisa 28 Seotud osapooled

(tuhandetes eurodes)

Aruandekohustuslase emaettevõtja nimetus	Tavrída Electric Holding AG
Riik, kus aruandekohustuslase emaettevõtja on registreeritud	Šveits
Kontserni nimetus, millesse kuulub emaettevõtja	Tavrída Electric
Riik, kus kontserni emaettevõtja on registreeritud	Šveits

Saldod seotud osapooltega rühmade lõikes

	31.12.2013		31.12.2012	
	Nõuded	Kohustused	Nõuded	Kohustused
Sidusettevõtjad	398	0	156	0
Teised samasse konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtjad	0	1 560	29	1 782

2013	Ostud	Müügid
Sidusettevõtjad	0	965
Teised samasse konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtjad	5 101	192

2012	Ostud	Müügid
Sidusettevõtjad	0	488
Teised samasse konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtjad	4 551	448

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused		
	2013	2012
Arvestatud tasu	139	214
Potentsiaalne lahkumishüvitis	59	58

Lisa 29 Konsolideerimata bilanss

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2013	31.12.2012
Varad		
Käibevara		
Raha	601	937
Nõuded ja ettemaksed	3 371	2 414
Varud	2 152	2 329
Kokku käibevara	6 124	5 680
Põhivara		
Finantsinvesteeringud	15	15
Materiaalne põhivara	1 519	1 589
Immateriaalne põhivara	1	1
Kokku põhivara	1 535	1 605
Kokku varad	7 659	7 285
Kohustused ja omakapital		
Kohustused		
Lühiajalised kohustused		
Laenukohustused	16	17
Võlad ja ettemaksed	2 116	2 539
Eraldised	48	27
Kokku lühiajalised kohustused	2 180	2 583
Pikaajalised kohustused		
Laenukohustused	41	55
Kokku pikaajalised kohustused	41	55
Kokku kohustused	2 221	2 638
Omakapital		
Aktsiakapital nimiväärtuses	30	30
Kohustuslik reservkapital	3	3
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	4 414	4 352
Aruandeaasta kasum (kahjum)	991	262
Kokku omakapital	5 438	4 647
Kokku kohustused ja omakapital	7 659	7 285

Lisa 30 Konsolideerimata kasumiaruanne

(tuhandetes eurodes)

	2013	2012
Müügitulu	9 117	9 362
Muud äritulud	28	57
Kaubad, toore, materjal ja teenused	-6 968	-6 989
Mitmesugused tegevuskulud	-697	-1 135
Tööjõukulud	-1 246	-1 219
Põhivara kulum ja väärtuse langus	-140	-127
Muud ärikulud	0	-36
Kokku ärikasum (-kahjum)	94	-87
Kasum (kahjum) tütar- ja sidusettevõtjatelt	897	0
Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist	991	-87
Aruandeaasta kasum (kahjum)	991	-87

Lisa 31 Konsolideerimata rahavoogude aruanne

(tuhandetes eurodes)

	2013	2012
Rahavood äritegevusest		
Ärikasum (kahjum)	94	-87
Korrigeerimised		
Põhivara kulum ja väärtuse langus	140	127
Kasum (kahjum) põhivara müügist	0	-3
Muud korrigeerimised	11	46
Kokku korrigeerimised	151	170
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-1 009	453
Varude muutus	177	-274
Äritegevusega seotud kohustuste ja ettemaksete muutus	-423	-605
Makstud intressid	-2	-2
Kokku rahavood äritegevusest	-1 012	-345
Rahavood investeerimistegevusest		
Tasutud materiaalse ja immateriaalse põhivara soetamisel	-70	-130
Laekumised sihtfinantseerimisest	62	0
Antud laenude tagasimaksed	0	22
Laekunud intressid	0	2
Laekunud dividendid	908	375
Kokku rahavood investeerimistegevusest	900	269
Rahavood finantseerimistegevusest		
Saadud laenude tagasimaksed	-1	-12
Kapitalirendi põhiosa tagasimaksed	-14	-29
Makstud dividendid	-200	0
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	-215	-41
Kokku rahavood	-327	-117
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	937	1 062
Raha ja raha ekvivalentide muutus	-327	-117
Valuutakursside muutuste mõju	-9	-8
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	601	937

Lisa 32 Konsolideerimata omakapitali muutuste aruanne

(tuhandetes eurodes)

				Kokku
	Aktiikapital nimiväärtuses	Kohustuslik reservkapital	Jaotamata kasum (kahjum)	
31.12.2011	30	3	4 352	4 385
Aruandeaasta kasum (kahjum)			262	262
31.12.2012	30	3	4 614	4 647
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste bilansiline väärtus				-15
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste väärtus arvestatuna kapitaliosaluse meetodil				1 391
Korrigeeritud konsolideerimata omakapital 31.12.2012				6 023
Aruandeaasta kasum (kahjum)			991	991
Makstud dividendid			-200	-200
31.12.2013	30	3	5 405	5 438
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste bilansiline väärtus				-15
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste väärtus arvestatuna kapitaliosaluse meetodil				704
Korrigeeritud konsolideerimata omakapital 31.12.2013				6 127

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 30.06.2014

AS Tavrida Electric Export (registrikood: 10715496) 01.01.2013 - 31.12.2013 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
SERGEI BABAJEV	Juhatuse liige	15.07.2014

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

AS Tavrída Electric Export aktsionäridele

Oleme auditeerinud AS Tavrída Electric Export ja tema tütarettevõtete (edaspidi „Kontsern“) konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab konsolideeritud bilanssi seisuga 31. detsember 2013, konsolideeritud kasumiaruannet, konsolideeritud koondkasumiaruannet, konsolideeritud omakapitali muutuste aruannet ja konsolideeritud rahavoogude aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta, aastaaruande koostamisel kasutatud oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ning muid selgitavaid lisasid. Auditeeritud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on toodud lehekülgedel 6 kuni 30.

Juhtkonna kohustus raamatupidamisaruannete osas

Juhtkond vastutab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas Eesti hea raamatupidamistavaga ning sellise sisekontrolli eest, mida juhtkond peab vajalikuks, et võimaldada pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamiseta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Vandeauditori kohustus

Meie kohustuseks on avaldada oma auditi põhjal arvamust selle konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta. Viisime oma auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega (Eesti). Nende standardite kohaselt on nõutav, et oleme kooskõlas eetikanõuetega ning planeerime ja viime auditi läbi omandamaks põhjendatud kindluse selle kohta, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on olulise väärkajastamiseta.

Audit hõlmab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes esitatud arv näitajate ja avalikustatud informatsiooni kohta auditi tõendusmaterjali hankimiseks vajalike protseduuride läbiviimist. Valitud protseduurid sõltuvad vandeauditori otsustustest, sealhulgas hinnangust riskidele, et konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne võib sisaldada pettustest või vigadest tulenevaid olulisi väärkajastamisi. Nende riskihinnangute tegemisel võtab vandeauditor arvesse sisekontrolli, mis on relevantne majandusüksuse konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel ja õiglasel kajastamisel, kavandamaks antud tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamuse avaldamise eesmärgil majandusüksuse sisekontrolli tulemuslikkuse kohta. Audit hõlmab samuti juhtkonna poolt kasutatud arvestuspoliitikate asjakohasuse ja tehtud arvestushinnangute põhjendatuse ning ka konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande üldise esitusviisi hindamist.

Usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie auditiarvamusele.

Arvamus

Meie arvates kajastab kaasatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt Kontserni finantsseisundit seisuga 31. detsember 2013 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas Eesti hea raamatupidamistavaga.

Sander Kallasmaa
Vandeauditori number 447

Baker Tilly Baltics OÜ
Audiitorettevõtja tegevusloa number 84
Pärnu mnt 21, Tallinn 10141

15. juuli 2014

Audiitorite digitaalallkirjad

AS Tavrída Electric Export (registrikood: 10715496) 01.01.2013 - 31.12.2013 majandusaasta aruandele lisatud audiitori aruande on digitaalselt allkirjastanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
SANDER KALLASMAA	Vandeaudiitor	15.07.2014

Kasumi jaotamise ettepanek

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2013
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	5 543
Aruandeaasta kasum (kahjum)	593
Kokku	6 136
Jaotamine	
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum) peale jaotamist (katmist)	6 136
Kokku	6 136

Kasumi jaotamise otsus

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2013
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	5 543
Aruandeaasta kasum (kahjum)	593
Kokku	6 136
Jaotamine	
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum) peale jaotamist (katmist)	6 136
Kokku	6 136

Müügitulu jaotus tegevusalade lõikes

Tegevusala	EMTAK kood	Müügitulu (EUR)	Müügitulu %	Põhitegevusala
Muude elektriseadmete tootmine	27901	3020078	33.13%	Jah
Elektrimaterjalide, -tarvikute ja –seadmete hulgimüük, sh kaablid	46692	6096922	66.87%	Ei

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 6064757
Faks	+372 6064759
E-posti aadress	btv@tavrida.ee
E-posti aadress	bsa@tavrida.ee
Veebilehe aadress	www.tavrida.ee